

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 3 januari 2025 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van twee implantaten met daarop te bevestigen kronen ter plaatse van elementen 15 en 36.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op mondzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoeker

Verzoeker is in verband met een ernstige depressie in combinatie met katatonie vanaf 2016 niet meer naar de tandarts geweest. Volgens de tandarts is hierdoor het gebit van verzoeker vermoedelijk achteruitgegaan, waardoor er twee gebitselementen (element 15 en 36) zodanig zijn afgebroken dat implantaten nodig zijn ter vervanging van deze elementen. De huisarts van verzoeker geeft aan dat verzoeker vanaf 2017 bij hen bekend is met een zware depressie en katatonie. Door deze depressie is verzoeker volgens de huisarts niet naar de tandarts geweest. In 2024 heeft verzoeker zich tot een MKA-chirurg gewend. De MKA-chirurg heeft een aanvraag ingediend voor vergoeding van twee implantaten met daarop te bevestigen kronen op element 15 en 36.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van de kosten afgewezen. Volgens verweerder is er geen sprake van een ernstige ontwikkelingsstoornis, groeistoornis of verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel. Ook bestaat er volgens verweerder geen causaal verband tussen de depressie en de tandheelkundige problematiek van verzoeker. Verweerder voert daarnaast ook aan dat er vergoeding mogelijk is indien verzoeker een medisch behandeling krijgt die zonder tandheelkundige zorg aantoonbaar onvoldoende resultaat heeft. Hiervan is in geval van verzoeker geen sprake. Volgens verweerder is er in geval van verzoeker geen sprake van bijzondere tandheelkundige hulp. Als laatst voert verweerder aan dat het in dit geval niet duidelijk is gemaakt waarom uitsluitend implantaten kunnen volstaan en dat de tandheelkundige problemen van verzoeker al bestonden voor de depressie begon.

Juridisch kader

Tandheelkundige zorg voor volwassenen maakt geen deel uit van de basisverzekering. Dit kan slechts anders zijn bij een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp. De bijzondere tandheelkundige hulp is beschreven in het eerste lid van artikel 2.7 Besluit zorgverzekering (Bzv).

Een indicatie tot bijzondere tandhulp kan slechts voorkomen in drie gevallen:

- a) bij een ernstige ontwikkelingsstoornis, een groeistoornis of een verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel;
- b) als de verzekerde een niet-tandheelkundige lichamelijke of geestelijke aandoening heeft **en** de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad;
- c) als een medische behandeling zonder de mondzorg onvoldoende resultaat heeft **en** de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad.

In het geval van verzoeker dient er getoetst te worden aan sub b. Sub b ziet op een aandoening die niet tandheelkundig is, en door de aandoening of behandeling van deze aandoening het gebit dermate verslechterd is, dat er geen tandheelkundige functie is of kan worden behouden of verworven gelijkwaardig aan die welke de verzekerde zou hebben gehad als hij de aandoening niet zou gehad.

Kortom: als de ziekte of aandoening zich niet had voorgedaan, was de tandheelkundige hulp ook niet nodig geweest.

Daarnaast staat in de wet dat de hulp noodzakelijk moet zijn om een tandheelkundige functie te behouden, *“gelijkwaardig aan die welke hij zou hebben gehad als de aandoening zich niet had voorgedaan”*. Dit wordt het maatmanbeginsel genoemd. Schade aan het gebit die is ontstaan door de aandoening of behandeling kan in het kader van de bijzondere tandheerkunde worden hersteld. Schade die al vóór de aandoening of behandeling aanwezig was kan niet in dit kader worden hersteld.

Beoordeling

De informatie in het dossier is tandheelkundig en juridisch beoordeeld.

Bij verzoeker was sprake van depressie met katatonie. Deze aandoeningen zijn niet-tandheelkundige aandoeningen die aanleiding kunnen zijn voor een indicatie voor bijzondere tandheelkundige hulp krachtens artikel 2.7, lid 1, sub b, van het Bzv.

De tandarts geeft in de brief d.d. 5 juni 2024 aan dat verzoeker geen tandheelkundige afspraken heeft kunnen maken vanaf 2016. Volgens de tandarts is het gebit hierdoor ‘vermoedelijk’ zodanig achteruit gegaan dat twee gebitselementen zodanig zijn afgebroken dat twee implantaten nodig zijn ter vervanging van deze elementen. De huisarts geeft in de brief d.d. 7 juni 2024 aan dat verzoeker door een zware depressie sinds 2017 niet naar de tandarts is gegaan waardoor verzoeker volgens de huisarts nu tandheelkundige problemen heeft.

De tandarts heeft in de brief niet onderbouwd dat er een direct verband is tussen de depressie met katatonie en de tandheelkundige afwijking van verzoeker. De tandarts heeft enkel het vermoeden dat er een verband bestaat tussen het niet maken van tandheelkundige afspraken en het afbreken van twee elementen. Hiermee is niet aangetoond dat de depressie met katatonie geleid heeft tot het verslechteren van elementen 15 en 36. Verzoeker voldoet derhalve niet aan de indicatiecriteria voor bijzondere tandheelkundige hulp.

Voor de volledigheid merkt het Zorginstituut op dat op basis van de beschikbare informatie in het dossier niet blijkt dat in geval van verzoeker sprake is van een ernstige groei- of ontwikkelingsstoornis of verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel zoals bedoeld in artikel 2.7, lid 1, sub a, van het Bzv. In geval van verzoeker is daarnaast geen sprake van een medische behandeling die zonder de tandheelkundige behandeling aantoonbaar onvoldoende resultaat zal hebben zoals bedoeld in artikel 2.7, lid 1, sub c, van het Bzv.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat er een direct verband bestaat tussen de depressie met katatonie en het verslechteren van element 15 en 36. Derhalve is bij verzoeker geen sprake van een (verzekerings)indicatie voor de vergoeding van twee implantaten met daarop te bevestigen kronen ter plaatse van elementen 15 en 36 ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoeker heeft geen (verzekerings)indicatie voor twee implantaten met daarop te bevestigen kronen ter plaatse van elementen 15 en 36.